

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОСОБИСТІСТЬ КОРЕКЦІЙНОГО
ПЕДАГОГА**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	016.02 Корекційна психопедагогіка
Освітня програма	Олігофренопедагогіка. Здоров'я людини
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни **«Професійна діяльність та особистість корекційного педагога»** для здобувачів ВО першого (бакалаврського) рівня галузі знань **01 освіта/педагогіка** спеціальності **016 Спеціальна освіта спеціалізації 016.02 Корекційна психопедагогіка** освітньої програми **«Олігофренопедагогіка. Здоров'я людини»**.

Розробник: Кляп М.І., к. пед. наук, доцент кафедри ФТРСІО, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ФТРСІО
протокол № 15 від « 26 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри Ярослав ФІЛАК

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
протокол № 12 від « 27 » червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії: Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	третій	третій
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	6	6
	Лекції:	
	24	12
	Практичні (семінарські):	
	30	4
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: письмовий екзамен	Самостійна робота:	
	66	104

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійна діяльність та особистість корекційного педагога» є вивчення здобувачами основних засад і сутності професійної роботи корекційного педагога, структури, особливостей та функцій його педагогічної діяльності, вимог до професійних знань, умінь та особистості фахівця, сприяти збагаченню педагогічного досвіду майбутніх фахівців, поглибити знання з етики та культури педагогічного спілкування, створення умов для накопичення досвіду оптимального поєднання фахової освіти з навчанням мистецтву спілкування, формування практичних умінь і навичок майстерності викладання, педагогічної техніки, культури та ерудиції.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній, навчально-виховній, навчально-реабілітаційній роботі), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності: 7, 8, 10, 11.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: 14-16.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному та європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так і інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Професійна діяльність та особистість корекційного педагога» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 10 Педагогіка інклюзивного навчання

ОК 18 Корекційна психопедагогіка

ОК 25 Антикорупція та доброчесність

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Олігофренопедагога. Здоров'я людини», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.	РН 1
Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	РН 2
Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.	РН 14
Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.	РН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Професійна діяльність та особистість корекційного педагога»**:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знає сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, вміє застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності, може використовувати релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.	РН 1
Може і вміє здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	РН 2
Вміє реалізовувати на практиці психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.	РН 14
Має навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.	РН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Екзамен, усні відповіді на семінарах, тести на кожному практичному занятті, реферати, есе, різні види групових та індивідуальних завдань, участь у вебінарах щодо організації методичної роботи в школі, інноваційних підходів у педагогічній роботі, підвищення педагогічної майстерності, вдосконалення педагогічної техніки тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на практичних заняттях, тести з кожної теми, виконання групових та індивідуальних завдань.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота, яка включає виконання тестових завдань; підготовка та захист реферату, презентації або есе, сертифікат за участь у вебінарі.

Форма підсумкового семестрового контролю: письмовий екзамен

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модулі 1, 2)

Показники	Бали
Змістовий модульний контроль 1 і 2:	
Письмове опитування за відповідь за кожне із двох теоретичних питань нараховується по 20 балів, два випадково вибраних варіанти тестових завдань оцінюються по 5 балів кожний (кожний варіант тестів містить по 5 тестів, правильне розв'язання кожного тесту оцінюється в 1 бал)	0-50
Бали за активність на практичних заняттях береться середній бал за оцінювання усних відповідей і тестових занять з усіх занять, що множиться на коефіцієнт 6	0-30
Бали за виконання самостійної роботи: підготовка та захист реферату, есе або презентації за обраною темою	0-15
Сертифікат за участь у семінарі, вебінарі, тренінгу щодо організації методичної роботи в школі, інноваційних підходів у педагогічній роботі, вдосконалення фахової майстерності, загальнопедагогічної проблематики	5
Загальна оцінка	0 - 100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	30	7	30		
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-		
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-		
Письмове тестування при модульному оцінюванні	10	10	10	10		
Самостійна робота (реферат, презентація, есе)	1	15	1	15		
Результат неформальної освіти	1	5	1	15		
Модульна контрольна робота	1	40	1	40		
Разом		100		100		

Критерії оцінювання теоретичних питань модульної контрольної роботи

Бали	Критерії оцінки
20	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами та поясненнями
15	якщо відповідь по суті правильна, але не повна
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, відсутні приклади та пояснення
5	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль включає наступний вид контролю: екзамен у письмовій формі.

Екзамен є заключним підсумковим видом контролю у кінці семестру. До екзамену допускаються студенти, що отримали не менше 35 балів як середнє арифметичне результатів двох модульних контролів.

Здобувачі, в яких рейтинг, визначений як середнє арифметичне двох модульних контролів дорівнюють або є вищими за 60 балів, можуть не приймати участі в підсумковому контролі, але за бажанням вони можуть покращити свій рейтинг, прийнявши участь у здачі екзамену.

Під час екзамену здобувач дає письмові відповіді на 2 теоретичних питання, кожне з яких оцінюється по 40 балів відповідно до критерію оцінювання теоретичної підготовленості, та розв'язує два випадково вибрані варіанти тестових завдань, кожний з яких оцінюється в 10 балів (5 балів*2). Максимальна оцінка за підсумковий семестровий контроль складає 100 балів відповідно до шкали оцінювання ЄКТС та національної шкали.

Нарахування балів за теоретичну підготовленість студентів на підсумковому контролі

Бали	Критерії оцінки
40	Якщо відповідь повна і правильна, з прикладами і поясненнями
35	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами і поясненнями, які містять несуттєві недоліки
30	якщо відповідь повна і правильна, але є тільки окремі приклади і пояснення
25	якщо відповідь по суті правильна, але з незначними помилками
20	якщо питання висвітлено правильно приблизно наполовину, є наведені одиничні приклади, пояснення є неповними
15	якщо відповідь містить правильно висвітлені теоретичні поняття приблизно наполовину, наведені приклади, але відсутні пояснення
10	якщо відповідь обмежується тільки визначенням необхідних понять без пояснень і прикладів
5	наявна спроба відповісти на поставлені питання, більшість понять висвітлені з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи професійної діяльності корекційного педагога

Тема 1. Основи педагогічної діяльності.

Виникнення і становлення педагогічної професії. Суспільна значущість професії вчителя, його функції. Сучасні нормативно-правові засади професійної діяльності педагога.

Поняття педагогічної діяльності, її структура та особливості. Функції педагогічної діяльності. Стили педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність в умовах НУШ.

Організаційно-педагогічні умови корекційно-педагогічної діяльності вчителя-дефектолога.

Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.

Професійно зумовлені вимоги до особистості вчителя. Педагогічне покликання і педагогічні здібності. Професійна компетентність учителя, її структура. Роль особистісних якостей вчителя в педагогічній діяльності

Учитель інклюзивного навчання як суб'єкт корекційно-педагогічної діяльності.

Формування фахової компетентності педагогів для корекційної роботи в умовах інклюзії.

Тема 3. Професія корекційного педагога та її соціальне значення.

Ретроспектива поглядів українських вчених щодо особистості та професійної діяльності вчителя спеціальної школи. Соціальні функції корекційного педагога у сучасному суспільстві. Характеристика професійних функцій корекційного педагога.

Робота корекційного педагога із спільнотами на всіх рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами.

Нормативно-правові засади професійної діяльності корекційного педагога.

Тема 4. Особистість корекційного педагога.

Вимоги до особистості корекційного педагога. Здатність до партнерства та колективної взаємодії як компетентність корекційного педагога. Імідж корекційного педагога в структурі особистості та педагогічної діяльності.

Характеристика професіограми корекційного педагога. Значення професіограми у професійній підготовці та підвищенні кваліфікації корекційного педагога.

Самовиховання в системі підготовки майбутніх корекційних педагогів. Методи професійного зростання корекційного педагога.

Поняття про професійні деформації та професійне вигорання у педагогічній діяльності, шляхи їх профілактики та подолання.

Тема 5. Діяльність корекційного педагога в закладах з інклюзивним навчанням

Особливості професійної діяльності корекційного педагога в закладах інклюзивної освіти. Професійні функції асистента вчителя інклюзивного класу.

Сучасний стан теорії та практики інклюзивного навчання дітей з ООП в Україні, їх вплив на підготовку фахівців зі спеціальної освіти в системі вищої педагогічної освіти

Аналіз професійної діяльності корекційних педагогів інклюзивних закладів освіти у країнах з високим рівнем розвитку освітніх систем.

Видатні українські корекційні педагоги минулого та сучасності.

Тема 6. Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх корекційних педагогів до професійної діяльності.

Сучасні нормативно-правові засади та наукові підходи до підготовки майбутніх корекційних педагогів.

Роль професійно-особистісного компоненту у формуванні професійної компетентності майбутніх корекційних педагогів. Психологічна готовність до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами як складова фахової компетентності майбутнього корекційного педагога.

Дотримання принципу академічної доброчесності як невідємна складова у підготовці майбутніх корекційних педагогів.

Змістовний модуль 2. Окремі аспекти професійної діяльності корекційного педагога.

Тема 1. Педагогічна майстерність та її удосконалення.

Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності.

Мотивація в діяльності вчителя. Технології професійного самовиховання вчителя.

Корекція в педагогічній діяльності. Професійний ріст вчителя.

Тема 2. Педагогічна техніка як професійний інструмент педагогічної діяльності

Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка у педагогічній діяльності. Зовнішня техніка та зовнішня естетична виразність у діяльності педагога.

Культура мови педагога: лексична культура, граматична правильність, орфоепічна правильність, виразність.

Техніка мовлення, основні характеристики голосу: звучність, висота, тембр, дикція та артикуляція. Архітектоніка аксіальної і ретинальної мовної комунікації.

Тема 3. Майстерність педагогічного спілкування

Сутність професійно-педагогічної комунікації, його функції. Педагогічне спілкування як діалог. Структура педагогічного спілкування. Переконавання і навіювання у процесі комунікації. Стил педагогічного спілкування.

Самоподання у спілкуванні. Основні стратегії впливу на людину. Умови ефективності професійного мовлення вчителя. Шляхи вдосконалення мовлення майбутнього вчителя.

Тема 4. Особливості професійно-педагогічного спілкування.

Комунікативність педагога. Формування комунікативної культури викладача. Стили педагогічного спілкування. Рольові позиції у педагогічному спілкуванні.

Міжособистісне спілкування в педагогічному колективі. Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі.

Відносини керівника і педагогів. Стил керівництва – основа комунікації в колективі.

Види комунікації в освітніх установах. Бар'єри, що заважають здійсненню ефективної комунікації в освітніх організаціях.

Тема 5. Окремі питання наукових досліджень в корекційній педагогіці.

Наука як сфера людської діяльності. Історія становлення корекційної психопедагогіки. Внесок Л.С. Вигодського у розвиток теорії корекційного навчання дітей з порушеннями інтелекту.

Методи наукового дослідження в корекційній педагогіці.

Види студентських наукових робіт. Організація дослідження.

Літературне оформлення наукової роботи. Бібліографічний опис літературних джерел.

Деякі методи статистичної обробки результатів дослідження.

Тема 6. Документація інклюзивного закладу освіти. Діловодство корекційного педагога.

Деякі документи інклюзивного закладу, яка регламентує освітній процес для учнів з ОПФР.

Документація асистента вчителя в інклюзивному закладі. Вимоги до ділової документації вчителя-дефектолога. Планування роботи вчителя-дефектолога.

Журнал обліку учнів інклюзивних класів. Журнал відвідування та обліку занять з учнями. Журнал обліку проведених консультацій та просвітницьких заходів. Плани та матеріали з самоосвіти.

Портфоліо на учнів. Книга взаємодії фахівців з батьками вихованців.

Класифікація матеріалів, наявних в кабінеті. Звітність за семестр, навчальний рік.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
6-й семестр						
Модуль 1. Основи професійної діяльності корекційного педагога						
Тема 1. Основи педагогічної діяльності.	10	2	2			6
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	10	2	2			6
Тема 3. Професія корекційного педагога та її соціальне значення.	10	2	2			6
Тема 4. Особистість корекційного педагога.	12	2	4			6
Тема 5. Діяльність корекційного педагога в закладах з інклюзивним навчанням	10	2	2			6
Тема 6. Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх корекційних педагогів до професійної діяльності.	10	2	2			6
Модульна контрольна робота № 1	2		2			
Разом за модуль 1	64	12	16			36
Модуль 2. Окремі аспекти професійної діяльності корекційного педагога.						
Тема 1. Педагогічна майстерність та її удосконалення	9	2	2			5
Тема 2. Педагогічна техніка як професійний інструмент педагогічної діяльності.	9	2	2			5
Тема 3. Майстерність педагогічного спілкування	9	2	2			5
Тема 4. Особливості професійно-педагогічного спілкування.	9	2	2			5
Тема 5. Окремі питання наукових досліджень в корекційній педагогіці.	9	2	2			5
Тема 6. Документація інклюзивного закладу освіти. Діловодство корекційного педагога.	9	2	2			5
Модульна контрольна робота № 2	2		2			
Разом за модуль 2	56	12	14			30
Всього за модуль	120	24	30			66

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
6-й семестр						
Модуль 1. Основи професійної діяльності корекційного педагога						
Тема 1. Основи педагогічної діяльності.	11	2				9
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	9					9
Тема 3. Професія корекційного педагога та її соціальне значення.	12	2				10
Тема 4. Особистість корекційного педагога.	11		2			9
Тема 5. Діяльність корекційного педагога в закладах з інклюзивним навчанням	11	2				9
Тема 6. Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх корекційних педагогів до професійної діяльності.	12	2				10
Разом за модуль 1	66	8	2			56
Модуль 2. Окремі аспекти професійної діяльності корекційного педагога.						
Тема 1. Педагогічна майстерність та її удосконалення	9		1			8
Тема 2. Педагогічна техніка як професійний інструмент педагогічної діяльності.	9		1			8
Тема 3. Майстерність педагогічного спілкування	8					8
Тема 4. Особливості професійно-педагогічного спілкування.	8					8
Тема 5. Окремі питання наукових досліджень в корекційній педагогіці.	10	2				8
Тема 6. Документація інклюзивного закладу освіти. Діловодство корекційного педагога.	10	2				8
Разом за модуль 2	54	4	2			48
Всього за модуль	120	12	4			104

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Основи професійної діяльності корекційного педагога			
1	Тема: Основи педагогічної діяльності. 1.Виникнення і становлення педагогічної професії. 2.Суспільна значущість професії вчителя, його функції. 3.Сучасні нормативно-правові засади професійної діяльності педагога. 4.Поняття педагогічної діяльності, її структура та особливості. 5.Функції педагогічної діяльності. 6.Педагогічна діяльність в умовах НУШ. 7.Організаційно-педагогічні умови корекційно-педагогічної діяльності вчителя-дефектолога.	2	
2	Тема: Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності. 1.Професійно зумовлені вимоги до особистості вчителя. 2.Педагогічне покликання і педагогічні здібності. 3.Професійна компетентність учителя, її структура. 4.Роль особистісних якостей вчителя в педагогічній діяльності 5.Учитель інклюзивного навчання як суб'єкт корекційно-педагогічної діяльності. 6.Формування фахової компетентності педагогів для корекційної роботи в умовах інклюзії.	2	
3	Тема: Професія корекційного педагога та її соціальне значення. 1.Ретроспектива поглядів українських вчених щодо особистості та професійної діяльності вчителя спеціальної школи. 2.Соціальні функції корекційного педагога у сучасному суспільстві. 3.Характеристика професійних функцій корекційного педагога. 4. Робота корекційного педагога із спільнотами на всіх рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами. 5.Нормативно-правові засади професійної діяльності корекційного педагога.	2	
4	Тема: Особистість корекційного педагога. 1.Вимоги до особистості корекційного педагога. 2.Здатність до партнерства та колективної взаємодії як компетентність корекційного спеціального педагога. 3.Імідж корекційного педагога в структурі особистості та педагогічної діяльності. 4.Характеристика професіограми корекційного педагога. 5.Значення професіограми у професійній підготовці та підвищенні кваліфікації корекційного педагога.	2	2
5	Тема: Деякі аспекти професійної діяльності корекційного педагога 1.Організаційно-педагогічні умови корекційно-педагогічної діяльності вчителя-дефектолога. 2.Самовиховання в системі підготовки майбутніх корекційних педагогів. 3.Методи професійного зростання корекційного педагога.	2	

	4.Поняття про професійні деформації та професійне вигорання у педагогічній діяльності дефектолога, шляхи їх профілактики та подолання. 5.Вчитель-дефектолог у процесі атестації.		
6	Тема: Діяльність корекційного педагога в закладах з інклюзивним навчанням. 1.Особливості професійної діяльності корекційного педагога в закладах інклюзивної освіти. 2.Професійні функції асистента вчителя інклюзивного класу. 3.Сучасний стан теорії та практики інклюзивного навчання дітей з ООП в Україні, їх вплив на підготовку фахівців зі спеціальної освіти в системі вищої педагогічної освіти 4.Аналіз професійної діяльності корекційних педагогів інклюзивних закладів освіти у країнах з високим рівнем розвитку освітніх систем. 5*.Видатні українські корекційні педагоги минулого та сучасності.	2	
7	Тема: Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх корекційних педагогів до професійної діяльності. 1.Сучасні нормативно-правові засади та наукові підходи до підготовки майбутніх корекційних педагогів. 2.Роль професійно-особистісного компоненту у формуванні професійної компетентності майбутніх корекційних педагогів. 3.Психологічна готовність до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами як складова фахової компетентності майбутнього корекційного педагога. 4.Дотримання принципу академічної доброчесності як невідємна складова у підготовці майбутніх корекційних педагогів.	2	
8	Модульна контрольна робота № 1	2	
	Разом за модулем 1	16	2
Модуль 2. Окремі аспекти професійної діяльності корекційного педагога.			
1	Тема: Педагогічна майстерність та її удосконалення. 1.Поняття педагогічної майстерності. 2.Елементи педагогічної майстерності. 3.Мотивація в діяльності вчителя. 4.Самовиховання вчителя. Технології професійного самовиховання. 5.Корекція в педагогічній діяльності. 6.Професійний ріст вчителя.	2	1
2	Тема: Педагогічна техніка як професійний інструмент педагогічної діяльності. 1.Поняття педагогічної техніки. 2.Внутрішня техніка у педагогічній діяльності. 3.Зовнішня техніка та зовнішня естетична виразність у діяльності педагога. 4.Культура мови педагога: лексична культура, граматична правильність, орфоепічна правильність, виразність. 5.Техніка мовлення, основні характеристики голосу: звучність, висота, тембр, дикція та артикуляція. 6.Архітектоніка аксіальної і ретинальної мовної комунікації.	2	1
3	Тема: Майстерність педагогічного спілкування	2	

	1.Спілкування як основа педагогічної діяльності. 2.Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. 3.Сутність професійно-педагогічної комунікації, його функції. 4.Педагогічне спілкування як діалог. 5.Структура педагогічного спілкування. Переконавання і навіювання у процесі комунікації. 6.Стиль педагогічного спілкування. 7.Самоподання у спілкуванні. Основні стратегії впливу на людину. 8.Умови ефективності професійного мовлення вчителя. Шляхи вдосконалення мовлення майбутнього вчителя.		
4	Тема:Особливості професійно-педагогічного спілкування. 1.Комунікативність педагога. Формування комунікативної культури викладача. 2.Стилі педагогічного спілкування. 3.Рольові позиції у педагогічному спілкуванні. 4.Міжособистісне спілкування в педагогічному колективі. 5.Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі. 6.Відносини керівника і педагогів. Стиль керівництва – основа комунікації в колективі. 7.Види комунікації в освітніх установах. Бар'єри, що заважають здійсненню ефективної комунікації в освітніх організаціях.	2	
5	Тема: Окремі питання наукових досліджень в корекційній педагогіці. 1.Наука як сфера людської діяльності. 2.Історія становлення корекційної психопедагогіки. 3.Внесок Л.С. Вигодського у розвиток теорії корекційного навчання дітей з порушеннями інтелекту. 4.Методи наукового дослідження в корекційній педагогіці. 5.Види студентських наукових робіт. Організація дослідження. 6.Літературне оформлення наукової роботи. Бібліографічний опис літературних джерел. 7.Деякі методи статистичної обробки результатів дослідження.	2	
6	Тема: Документація інклюзивного закладу освіти. Діловодство корекційного педагога. 1.Деякі документи інклюзивного закладу, яка регламентує освітній процес для учнів з ОПФР. 2.Документація асистента вчителя в інклюзивному закладі. 3.Вимоги до ділової документації вчителя-дефектолога. Планування роботи вчителя-дефектолога. 4.Журнал обліку учнів інклюзивних класів. Журнал відвідування та обліку занять з учнями. Журнал обліку проведених консультацій та просвітницьких заходів. Плани та матеріали з самоосвіти. 5.Портфоліо на учнів. Книга взаємодії фахівців з батьками вихованців. 6.Класифікація матеріалів, наявних в кабінеті. Звітність за семестр, навчальний рік.	2	
7	Модульна контрольна робота № 2	2	
Разом за модулем 2		14	2
Всього		30	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Основи професійної діяльності корекційного педагога			
1	Основи педагогічної діяльності. Підготувати есе «Чому я вирішила стати педагогом».	6	9
2	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності. Підготувати есе «Мій улюблений шкільний вчитель».	6	9
3	Професія корекційного педагога та її соціальне значення. Підготувати реферат на тему «Основні аспекти організації роботи спеціальної школи».	6	10
4	Особистість корекційного педагога. Підготувати реферат «Професійні та особистісні якості корекційного педагога»	6	9
5	Діяльність корекційного педагога в закладах з інклюзивним навчанням. Підготувати есе «Як запобігти випадкам булінгу дітей з ООП в інклюзивному класі»	6	9
6	Психолого-педагогічні засади підготовки майбутніх корекційних педагогів до професійної діяльності. Підготувати есе «Академічна доброчесність у моїй навчальній діяльності» або «Моє ставлення до проявів корупції в педагогічній діяльності»	6	10
	Разом за модуль 1	36	56
Модуль 2. Окремі аспекти професійної діяльності корекційного педагога.			
1	Педагогічна майстерність та її удосконалення. Підготувати есе «Елементи педагогічної майстерності у роботі свого улюбленого шкільного вчителя».	5	8
2	Педагогічна техніка як професійний інструмент педагогічної діяльності. Підготувати реферат на тему «Техніка мовлення педагога та шляхи її удосконалення».	5	8
3	Майстерність педагогічного спілкування. Підготувати реферат на тему «Культура мовлення педагога».	5	8
4	Особливості професійно-педагогічного спілкування Підготувати реферат на тему «Конфлікти у освітньому середовищі: шляхи попередження та розв'язання».	5	8
5	Окремі питання наукових досліджень в корекційній педагогіці. Підготувати реферат про життєвий шлях та професійну діяльність видатного українського корекційного педагога.	5	8
10	Документація інклюзивного закладу освіти. Діловодство спеціального педагога. Підготувати реферат «Співпраця школи та сім'ї у корекції розвитку школяра з ООП».	5	8
	Разом за модулем 2	30	48
	Всього за модулем	66	104

6.5. Індивідуальні завдання

1. Підготувати есе «Чому я вирішила стати педагогом?».
2. Підготувати есе «Мій улюблений шкільний вчитель».

3. Підготувати реферат на тему «Основні аспекти організації роботи спеціальної школи».
4. Проаналізувати елементи педагогічної майстерності та педагогічної техніки у роботі свого улюбленого шкільного вчителя.
5. Підготувати реферат на тему «Культура мовлення педагога».
6. Підготувати реферат на тему «Риторика у мовленні педагога».
7. Підготувати реферат на тему «Техніка мовлення педагога та шляхи її удосконалення».
8. Підготувати есе про шляхи запобігання булінгу в середовищі школярів
9. Підготувати есе як не допустити конфлікти між учителями та учнями у навчальному процесі.
10. Підготувати реферат на тему «Комунікаційні процеси у навчанні».
11. Підготувати реферат на тему «Мистецтво педагогічного спілкування».
12. Підготувати реферат на тему «Конфлікти у освітньому середовищі: шляхи попередження та розв'язання».
13. Підготувати есе про сучасного директора школи, його особистісні та професійні якості.
14. Підготувати реферат на тему «Педагогічна майстерність корекційного педагога».
15. Підготувати реферат про життєвий шлях та професійну діяльність видатного українського корекційного педагога.

Вимоги до реферату:

Реферат виконується самостійно студентом за однією із запропонованих тем (теми різних студентів не повторюються) впродовж вивчення дисципліни. Захист реферату проходить на практичному занятті, якщо тема реферату розкриває деякий аспект проблеми, що обговорюється на цьому занятті, або на консультації впродовж семестру.

Оформлення реферату: реферат друкується на комп'ютері на листках формату А4, гарнітура Times New Roman 14пт. Інтервал між рядками – 1,5. Поля: ліве – 2,0 см; праве – 2,0 см; верхнє – 2,0 см; нижнє – 2,5 см., розміщення тексту по ширині.

Обсяг реферату – до 15 сторінок.

Список використаних джерел складається в алфавітному порядку відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (див.: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».).

Оцінювання реферату та його захисту – до 15 балів (10 балів за зміст реферату та його оформлення, 5 балів за захист).

Структура реферату:

1. Титульна сторінка.
2. План реферату.
3. Вступ.
4. Параграфи за темою реферату (не менше 2-х).
5. Висновок.
6. Література.

У тексті реферату повинні бути посилання на джерела із списку літератури за зразком [5, с. 17].

Використання в рефераті видань мовою держави-агресора не допускається. Забороняється цитування в тексті та внесення до бібліографічних списків тих джерел, які опубліковані російською мовою в будь-якій країні, а також джерел іншими мовами, якщо вони опубліковані на території росії та білорусі.

При підготовці реферату обов'язковим є дотримання принципу академічної доброчесності.

Якщо з певної теми буде готуватися реферат і презентація для захисту реферату, то можуть створюватися мікрогрупи у складі 2 студентів для виконання цієї роботи. Члени групи самі вирішують питання про розподіл обов'язків при виконанні обраного завдання. При захисті виконаного завдання беруть участь обидва здобувачі.

Вимоги до есе

Есе – невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження з конкретного приводу чи питання і не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми.

Орієнтовна структура есе:

- Будь-який твір есе варто розпочати зі вступу, в якому має бути висвітлено загальний підхід до теми, вступ повинен містити проблемне завдання і відповідь на поставлене питання. Автор есе не має права описувати все, що йому відомо в обсязі заданої теми, а лише те, що буде творчою відповіддю на поставлене питання у темі. Упродовж усього есе необхідно підкреслювати зв'язок поданих фактів з тезою.
- Основна частина есе вибудовується з метою переконання читача. Для цього автор есе має використати вагомі аргументи. Спочатку варто викласти головні ідеї та факти, які підтверджуватимуть приклади до цих ідей.
- Есе має містити сформульовану кінцівку, що виражатиме ставлення автора до порушеної теми та його відповідь на поставлене питання. Може бути поставлене наступне питання, пов'язане з темою есе, спрямоване на продовження обговорення теми.

Одним із видів самостійної роботи пропонується перегляд вебінарів або тренінгів на освітніх платформах «На урок», «Освіторія», «EdEra» тощо з різних питань педагогічної роботи закладів освіти, зокрема корекційної роботи з дітьми з ООП. Отриманий сертифікат за успішно пройдене тестування за підсумками вебінару або тренінгу дає підставу на додаткових 5 балів в рамках модульного оцінювання (п.2.9 Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, уведеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 99/01-04 від 19.12.2023 р.).

7. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни використовуються традиційні та проблемні лекції, семінари, самостійна позааудиторна робота (написання рефератів та підготовка презентацій), консультації. Здобувачам пропонується прослухати певні тренінги або вебінари на педагогічну тематику на освітніх платформах «На урок», «Освіторія», «EdEra» в рамках неформальної освіти.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: комп'ютер, проектор.
2. Обладнання: екран, фліп-чарт.
3. Програмні засоби: програмне забезпечення дистанційного навчання Google meet, Zoom.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посібник. / Н.Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. / Н.П. Волкова. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с. (Альма-матер).
3. Дятленко Н.М. Асистент учителя в інклюзивному класі: навч.-метод посібн. / за заг. ред. М.Ф. Войцехівського. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
4. Мартинчук О.В. Підготовка фахівця зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі: монографія. / Олена Валеріївна Мартинчук. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 430 с.
5. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. / Г.М. Мешко. – 2-ге вид., стереотип. – К.: Академвидав, 2012. – 200 с. (Серія «Альма-матер»).
6. Миронова С.П., Буйняк М.Г. Професійна діяльність та особистість корекційного педагога: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 136 с.
7. Миронова С.П. Підготовка вчителів до корекційної роботи в системі освіти дітей з вадами інтелекту: монографія. / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2007. 304 с.
8. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. / С.П. Миронова. - . Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 256 с.
9. Організація та методика проведення наукових досліджень студентами спеціальності «Спеціальна освіта» (кол. авторів; за заг. ред. С.П. Миронової). – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016 – 136 с.
10. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища шк., 2004. – 422 с.
11. Пихтіна Н.П. Основи педагогічної техніки [текст]: навч. посіб. – К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 316 с.
12. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник. / І.М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. та доп. – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 464 с.

Допоміжна література

1. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник. / Н.Ю. Бутенко. – вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 384 с.
2. Вступ до спеціальності: Логопедія: навч. посібник / І.М. Омельченко, В.В. Тарасун, Л.О. Федорович. – Кременчук: Християнська Зоря, 2011. – 416 с.
3. Кисла О.Ф. Корекційна педагогіка: навч. посібник / О.Ф. Кисла. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 320 с.
4. Колишкін О.В. Вступ до спеціальності «Корекційна освіта»: навч. посіб. / О.В. Колишкін. – Суми: Університетська книга, 2015. – 392 с.
5. Мартинчук О.В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі: монографія. / О.В. Мартинчук. - К.: Центр учбової літератури, 2018. – 430 с.
6. Миронова С.П. Методика корекційної роботи при порушеннях пізнавальної діяльності: підручник / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. – 260 с.
7. Пінчук Ю.В. Риторика, культура та техніка мовлення корекційного педагога: навчально-методичний посібник / Ю.В. Пінчук. – К.: Книга-плюс, 2016. – 168 с.

8.Сайко Х.Я. Особистісна готовність корекційного педагога до виховання дітей з аутизмом: монографія. Львів: Тріада Плюс, 2017. 248 с.

9.Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посіб / В.А. Семиченко. – К.: Вища шк., 2004. – 335 с.

10.Шульженко Д.І. Освітньо-психологічна інтеграція (інклюзія) дітей з аутизмом: монографія/Д.І. Шульженко. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, вид-во Хортицької національної академії, 2017. – 444 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

- 1.«Про освіту»: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- 2.«Про повну загальну середню освіту»: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
- 3.Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- 4.Концепція розвитку педагогічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
- 5.Професійний стандарт вчителя. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>
- 6.Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників: наказ МОН України від 09.09.2022р. № 805. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-atestaciyu-pedagogichnih-pracivnikiv>
- 7.Положення про спеціальну школу та Положення про Навчально-реабілітаційний центр. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/221-2019-%D0%BF#Text>
- 8.Положення про інклюзивно-ресурсний центр. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>
- 9.Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE28314.html
- 10.Про порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах: постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872. URL: https://deponms.carpathia.gov.ua/uploads/posts/2017/serpien/pkmy_15.08.2011_872.pdf
- 11.Про внесення змін до порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах: постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 588. URL: <https://deponms.carpathia.gov.ua/uploads/files/nakazi/2017/mon/588.pdf>
- 12.Про організацію освітнього процесу дітей з ООП у 2023/2024 навчальному році. Лист МОН України від 31.08.2023 № 1/13094-23.URL: <https://deponms.carpathia.gov.ua/inkliuzivna-osvita/npb>
- 13.Про затвердження порядку організації інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти: постанова КМУ від 10.04.2019 № 530. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-organizaciyi-diyalnosti-inklyuzivnih-t100419?fbclid=IwAR02N4uVbuhDJ3UKYOjsYqi9Ger4K_Z-KeJgoszdA6dpEFinZ_v_f2RWpIA
- 14.Про організацію інклюзивного навчання у закладах позашкільного навчання: постанова КМУ від 21.08.2019 № 779. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2019-%D0%BF#Text>
- 15.Про організацію інклюзивного навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти: постанова КМУ від 10.07.2019 № 636. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/636-2019-%D0%BF#Text>
- 16.Про організацію інклюзивного навчання у закладах вищої освіти: постанова КМУ від 10.07.2019 № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/635-2019-%D0%BF#Text>
- 17.Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої та дошкільної освіти: наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL: <https://deponms.carpathia.gov.ua/uploads/newdocs/NMO609.pdf>

18.Щодо тривалості уроків в інклюзивних класах, функціональних обов'язків асистента вчителя: лист МОН України від 05.02.2018 № 2.5-281. URL: http://osvita.sm.gov.ua/images/Nakaz_2017/2.5-28.pdf

19.Щодо підвищення кваліфікації педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти: лист МОН України від 04.03.2020 № 1/9-141. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71473/

20.Про проведення атестації педагогічних працівників у 2024/2025 навчальному році: лист МОН України від 10.12.2024р. № 1/23112-24. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-provedennia-atestatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-u-20242025-navchalnomu-rotsi>

21.Про внесення змін до Положення про атестацію педагогічних працівників (zareiestrovany в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2024 року за № 1634/42979). URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-polozhennia-pro-atestatsiiu-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zareiestrovanyi-v-ministerstvi-iustytisii-ukrainy-30-zhovtnia-2024-roku-za-163442979>

22.Наукова бібліотека Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. URL: <http://lib.npu.edu.ua/>

23.Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL: <https://library.kpnu.edu.ua/>

24.Електронна бібліотека Інституту спеціальної педагогіки та психології ім. М. Ярмаценка НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>

23.Бібліотека ДВНЗ «УжНУ». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)